

Типи занять

Урок – форма організації навчання, за якої навчальні заняття проводяться вчителем із групою учнів постійного складу, одного віку й рівня підготовленості протягом точно встановленого часу, за сталим розкладом.

Виховні вимоги до уроку:

- формування і розвиток в учнів національної свідомості, самосвідомості та ментальності, провідних рис громадянина своєї держави;
- формування в учнів високої духовності, підвалину якої мають становити загальнолюдські, національні та професійні цінності, широка моральна, правова, екологічна, політична, художньо-естетична й фізична культура;
- формування і розвиток в учнів активної життєвої настанови, допомога в самоактуалізації та самореалізації у навчальному процесі та майбутній професійній діяльності;

Розвиткові вимоги до уроку:

- спрямованість кожного уроку на максимальний розвиток духовних, інтелектуальних, фізичних і творчих здібностей кожного учня, його провідних психічних рис;
- направленість кожного уроку на «зону найближчого розвитку» учня та її творче проектування і реалізація;
- проведення занять з урахуванням індивідуально-психічних особливостей кожного учня та активна допомога в його самовдосконаленні тощо.

Дидактичні вимоги до уроку:

- чітке визначення освітніх завдань кожного уроку та їх творче поєднання із загальною метою вивчення конкретного предмета й формування особистості учня в навчально-виховному процесі;
- оптимальне визначення змістового компонента кожного уроку з урахуванням особистісної спрямованості навчально-виховного процесу;
- широке використання методів, прийомів і способів активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів та їхнього творчого розвитку;

Основні типи уроків у сучасній вітчизняній школі:

- комбіновані (змішані) уроки;
- уроки засвоєння нових знань;
- уроки формування навичок і вмінь;
- уроки узагальнення і систематизації знань;
- уроки практичного застосування знань, навичок і умінь;
- уроки контролю і корекції знань, навичок і вмінь.

Комбінований урок:

- перевірка виконання учнями домашнього завдання практичного характеру;
- перевірка, оцінка і корекція раніше засвоєних знань, навичок і вмінь;
- відтворення і корекція опорних знань учнів; повідомлення теми, мети і завдань уроку та формування мотивації учіння;
- сприймання й усвідомлення учнями нового матеріалу;
- осмислення, узагальнення і систематизація нових знань;
- підсумки уроку і повідомлення домашнього завдання.

З усіх зазначених типів комбінований урок найпоширеніший у сучасній загальноосвітній школі. Йому належить 75—80 відсотків загальної кількості уроків, що проводяться.

Основні етапи комбінованого (змішаного) уроку

- Підготовка вчителя до уроку
- Початок уроку
- Повідомлення теми, цілі й завдань уроку
- Пояснення матеріалу
- Сприймання, осмислення і засвоєння нового матеріалу
- Формування навичок і вмінь
- Домашнє завдання

Урок засвоєння нових знань:

- перевірка домашнього завдання, актуалізація і корекція опорних знань;
- повідомлення теми, цілей і завдань уроку;
- мотивування учіння;
- сприймання й усвідомлення учнями фактичного матеріалу, осмислення зв'язків і залежностей між елементами вивченого матеріалу;
- узагальнення і систематизація знань;
- підсумки уроку;
- повідомлення домашнього завдання.

Урок формування навичок і вмінь:

- перевірка домашнього завдання, актуалізація і корекція опорних знань, навичок і вмінь;
- повідомлення теми, цілей і завдань уроку;
- актуалізація мотивації учіння учнів;
- вивчення нового матеріалу (вступні, мотиваційні та пізнавальні вправи);
- первинне застосування нових знань (пробні вправи);
- самостійне застосування учнями знань у стандартних ситуаціях (тренувальні вправи за зразком, інструкцією, завданням);
- творче перенесення знань і навичок у нові ситуації (творчі вправи);
- підсумки уроку і повідомлення домашнього завдання.

Урок узагальнення і систематизації знань:

- повідомлення теми, цілей та завдань уроку;
- актуалізація мотивації учіння учнів;
- відтворення й узагальнення понять і засвоєння відповідної їм системи знань;
- узагальнення та систематизація основних теоретичних положень і відповідних наукових ідей;
- підсумки уроку і повідомлення домашнього завдання.

Урок практичного застосування знань, навичок і вмінь:

- перевірка домашнього завдання, актуалізація і корекція опорних знань, навичок і вмінь;
- повідомлення теми, цілей і завдань уроку;
- актуалізація мотивації учіння учнів;
- осмислення змісту й послідовності застосування способів виконання дій;
- самостійне виконання учнями завдань під контролем і за допомогою вчителя;
- звіт учнів про роботу і теоретичне обґрунтування отриманих результатів;
- підсумки уроку й повідомлення домашнього завдання.

Урок контролю і корекції знань, навичок і вмінь:

- повідомлення теми, цілей та завдань уроку;
- актуалізація мотивації учіння учнів;
- перевірка знання учнями фактичного матеріалу й основних понять;
- перевірка глибини осмислення учнями знань і ступеня їх узагальнення;
- застосування учнями знань у стандартних і змінних умовах;
- перевірка, аналіз і оцінка виконаних під час уроку робіт;
- підсумки уроку і повідомлення домашнього завдання.

Методика визначених типів уроків складається з трьох частин:

- організація роботи;
- основна частина (формування знань, навичок і вмінь; їх засвоєння, повторення, закріплення і контроль; застосування на практиці тощо);
- підведення підсумку уроку і повідомлення домашнього завдання